

Στις άλλες σελίδες

- ΙΡΑΝ
- ΒΙΕΤΝΑΜ - ΚΑΜΠΟΤΙΑ
- ΚΙΝΑ ΚΑΙ ΔΥΣΗ
- ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ - «ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ»
- ΤΟΥΡΚΙΑ
- ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΟ: ΚΡΙΣΙΜΗ ΦΑΣΗ

Είναι πια φανερό πως το Αμερικάνικο σχέδιο για τη λύση του Κυπριακού δεν ήταν ένα απλο τέχνασμα προπαγάνδας που μοναδικό στόχο είχε το σαμποτάρισμα της Κυπριακής προσφυγής στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Πολυ πέρα από τα πρώτα, άμεσα αποτελέσματα βάζει τις βάσεις γύρω από τις οποίες θα περιστραφουν οι σκέψεις τόσο της Κυπριακής δεξιάς αλλά και της διπλωματίας της Δύσης για τη λύση του Κυπριακού.

Το ίδιο το σχέδιο δεν περιέχει σχεδόν κανένα νέο στοιχείο. Όλα τα σημεία του έχουν προταθεί κατά καιρούς μέσα στο πλήθος των εισηγήσεων και απόψεων που έχουν εκφραστεί στο παρελθόν. Αυτό που πετυχαίνει να κάμει είναι να μαζέψει σ' ένα ενιαίο σύνολο μια επιλογή που σε πρώτη όψη δίνει την εντύπωση μιας βιώσιμης λύσης. Αυτή η συστηματοποίηση, συνδυασμένη με το γεγονός ότι υποστηρίζεται από τη Δύση γενικά και προτείνεται από τις ΗΠΑ, μια χώρα που έχει τεράστιες δυνατότητες πίεσης τόσο πάνω στην Τουρκία όσο και την Ελληνική Κυβέρνηση, μετατρέπει τις σκόρπιες, अपαράδεκτες για τον Κυπριακό λαο απόψεις, σε μια πειστική, «ρεαλιστική» πρόταση λύσης.

Ηδη είναι φανερό πως η Ελληνική Κυβέρνηση ευνοεί το σχέδιο. Ο ΔΗ.ΣΥ. το έχει αποδεχτεί ανοιχτά, ενώ το ΔΗ.ΚΟ δεν έχει ακόμα τοποθετηθεί, σαν αποτέλεσμα μιας έντονης διαμάχης που γίνεται στο παρασκήνιο μεταξύ αυτών που το υποστηρίζουν και αυτών που αμφιταλαντεύονται. Για τη δεξιά το σχέδιο αποτελεί τη μόνη διέξοδο για την άρση του αδιεξόδου. Αφου έχουν πια χωνέψει το γεγονός ότι είναι ανίκανοι να απελευθερώσουν την Κύπρο το μόνο που τους απομένει είναι να παζαρέψουν με τους ιμπεριαλιστες μια λύση που να τους εξασφαλίζει την εκμετάλλευση στη μιση τουλάχιστο Κύπρο. Και το Αμερικάνικο σχέδιο είναι το μάξιμουμ που μπορούν να ελπίζουν.

Το πρόβλημά για τη δεξιά δεν είναι αν το σχέδιο είναι καλό. Απο τη μια ξέρουν πολυ καλά πως μέσα από τις συζητήσεις το σχέδιο δεν θα παραμείνει αναλλοίωτο. Και φυσικά οι αλλαγές δεν μπορεί παρα να ευνοουν αυτούς που έχουν τη δύναμη. Δεν ξέρουν μέχρι πού θα επιμένει ο Ντεκας για υποχωρήσεις. Απο την άλλη η επιβολή απο μέρους τους μιας διχοτομικής λύσης που σύντομα θα μετατραπεί, ίσως βίαια, σε διπλη ένωση, θα προκαλέσει τη λαϊκή αγανάκτηση εναντίον τους. Ιδιαίτερα η Κυβέρνηση και το ΔΗ.ΚΟ που προσπαθούν να διατηρήσουν ένα «υπερταξικό», «εθνικό» χαρακτήρα είναι υποχρεωμένοι να είναι πολυ προσεχτικοί.

Στην πλευρα της αριστερας διαμορφώνονται δυο διαφορετικες τοποθετήσεις. Η ΕΔΕΚ απο την αρχη εξέφρασε ανοιχτα την

αντίθεση της στο σχέδιο και επανειλημμένα ανέλυσε τη διχοτομική φύση του σχεδίου. Το ΑΚΕΛ απέρριψε την Αμερικάνικη παρέμβαση και την κατάγγειλε σαν προσπάθεια επέμβασης στις εσωτερικες υποθέσεις της Κύπρου. Ωστόσο απέφυγε επίμονα να κρίνει το ίδιο το σχέδιο ή να πάρει θέση απέναντι στις πρόνοιες-του. Αντίθετα άφησε να νοηθεί πως ίσως θα θεώρουσε το σχέδιο αποδεχτο σαν βάση συζήτησης αν το υιοθετούσε ο Βάλντχαϊμ. Συγκεκριμένα ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ Ε. Παπαϊωάννου παρουσιάζοντας την απόφαση του Πολιτικού Γραφείου ειπε πως μόνο προτάσεις απο το Βάλντχαϊμ μπορούν ν' αποτελέσουν βάση για συνομιλίες προσθέτοντας ότι ο Βάλντχαϊμ μπορεί να συμβουλευτεί όποιον θέλει. Ακόμα το ΑΚΕΛ προχώρησε παρακάτω. Ειπε ότι είναι υπερ των συνομιλιων ακόμα και με ανοιχτη ατζέντα.

Η στάση του ΑΚΕΛ είναι πολυ επικίνδυνη. Στην ουσία της δίνει το πράσινο φως στην Κυβέρνηση να επαναλάβει τις ενδοκυπριακες συνομιλίες με βάση τις αμερικάνικες προτάσεις ή κάτι ανάλογο που δυνατον να συμφωνηθεί με τον Βάλντχαϊμ. Το ΑΚΕΛ δηλαδή προσανατολίζεται και αυτο σε μια «λύση ανάγκης» που δεν μπορεί νάναι άλλη απο μια λύση διχοτομική.

Όλα αυτα δείχνουν μια πραγματικότητα. Ότι δηλαδή οι διπλωματικες προσπάθειες απο μόνες-τους δεν οδηγουν πουθενά αλλου παρα στη διχοτόμηση της Κύπρου. Για να μπορούμε να ελπίζουμε σε οποιαδήποτε άλλη λύση χρειάζεται μια τελειως διαφορετική διαδικασία: η κινητοποίηση των μαζων μέσα στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης πορείας για τον αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμο. Χρειάζεται μια ριζική αναθεώρηση πολιτικής για να κερδισουν οι Τουρκοκυπριακες εργατικες μάζες σ' αυτο τον αγώνα. Η δεξιά δεν μπορεί να ηγηθεί μιας τέτοιας πορείας γιατί αυτο που κινδυνεύει δεν είναι μόνο η ιμπεριαλιστική εξάρτηση-είναι ταυτόχρονα και η ίδια η κυριαρχία της αστικής τάξης. Η Κυπριακή δεξιά φοβάται περισσότερο τις κινητοποιημένες μάζες παρα την κατοχή.

Για την Κυπριακή αριστερα μια μόνο διέξοδος υπάρχει. Η υποταγή στην αστική τάξη και τα θελήματα της δεξιάς οδηγεί στην καταστροφή. Αυτο που χρειάζε-

ται είναι να πάρει την πρωτοβουλία στα χέρια της και χωρίς δισταγμούς να προχωρήσει στην

οργάνωση του αγώνα ενάντια στο Αμερικανικό σχέδιο, ενάντια στη διχοτόμηση. Το Κυπριακό

έχει μπει σε μια νέα, κρίσιμη φάση. Η εργατική τάξη καλείται να διαδραματίσει ιστορικό ρόλο.

Γράμμα απο το δάσκαλο Μεσεβρινο

Αγανακτισε Συντροφιστε,

Η απόφασή-σας να εφαρμόσετε οριστικά τη μονοτομική γραφή αποτελεί ανεχτίμητη συμβολη στην προσπάθεια των προοδευτικων δυνάμεων του Ελληνισμού να απλοποιήσουμε την ορθογραφία-μας και συνεπόμενα να βελτιώσουμε την εκπαίδεψή-μας. Περιττο να σας πω, με πόση ικανοποίηση διαπίστωσα τη θέλησή-σας, να μπειτε στην πρωτοπορία, (παλιο όνειρο του Δώρου Λοΐζου), και μάλιστα δοκιμάζοντας κάποια παραπέρα απλούστεψη των κανόνων, που θέσπισε το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Η επιθυμία-σας να δοκιμάσετε κάποια πιο απλη μορφή τονισμού είναι πολυ χρήσιμη. Μόνο που το πείραμα πρέπει απαραίτητα να γίνει ενιαία, δηλ. σύμφωνα με ξεκαθαρισμένους, απαράβατους κανόνες. Μελετώντας τα κείμενα της "Σοσιαλιστικής Εκφρασης" απο τον περασμένο Σεπτέμβρη και αργότερα, δε δυσκολέβεται κανεις να διαπιστώσει, ότι δεν εκπληρώνουν τον όρο αφο. Γίνεται φανερό, ότι οι συντάχτες-τους δε συμφωνουν μεταξύ τους στο ζήτημα αφο, ή δεν κατόρθωσαν να το ξεκαθαρίσουν πέρα για πέρα. Φυσικά, ξέρω, ότι στην αβεβαιότητα αψη συντελεί, τουλάχιστο στην αρχη, και ο παράγοντας του τυπογραφείου, που

στην 7 η σελίδα

Εντεινεται ο πολέμος αναμεσα στο ΒΙΕΤΝΑΜ ΚΑΙ ΤΗ ΚΑΜΠΟΤΙΑ

Οι τελευταίες πληροφορίες μιλουν για το φούντωμα πια του πολέμου ανάμεσα στην Καμποτία και το Βιετ-ναμ. Η έχταση που παίρνει η πολεμική αναμέτρηση δεν είναι ακόμα εξακριβωμένη, αν και δεν υπάχει αμφιβολία για την κλιμάκωση της διαμάχης. Παράλληλα συνεχίζεται η όξυνση της κρίσης που ξέσπασε ανάμεσα στην Κίνα και το Βιετ-νάμ, ενώ η Κίνα κάμνει το μεγάλο της ξάνοιγμα προς τη Δύση.

Αλλά ας δούμε πρώτα την κρίση ανάμεσα στο Βιετ-ναμ και τη Καμποτία. Οπως είναι γνωστό, μετα το νικηφόρο πόλεμο των Κμερ Ρουζ ενάντια στον αμερικάνικο ιμπεριαλισμό και τη ντόπια ξενόδοξη και διεφθαρμένη κυβέρνηση η Καμποτία προχώρησε στην οικοδόμηση του δικού της σοσιαλισμού, σύμφωνα με τα θεωρητικά σήματα της ηγεσίας του κινήματι. Η ηγεσία του κινήματος πρόσκειται πολύ στενά προς την Κίνα και ασπάζεται πολλά σημεία απ' τη Μαρξιστική ιδεολογική κληρονομία. Είναι, λοιπόν έντονος ο προσανατολισμός του καθεστώτος προς την αγροτία - σε σημείο μάλιστα που φθάνει το μίσος προς τις πόλεις προς την αυστηρή «πουριτανική», θάλεγε κανείς, ηθική και την έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους ξένους. Διάχυτοι είναι, επίσης οι εθνικιστικοί προσανατολισμοί του καθεστώτος, τους οποίους δεν είναι δύσκολο ν' αντιληφθεί κανείς αν πάρει υπόψη τους μακρόχρονους απελευθερωτικούς αγώνες της χώρας, την εξαθλίωση στην οποία για χρόνια υποχρέωσε ο ιμπεριαλισμός τον ντόπιο πληθυσμό.

μο, αλλά και τις παραδόσεις των λαών της Νοτιοανατολικής Ασίας. Πρωταρχικά, όμως, οι αντικειμενικές συνθήκες είναι τέτοιες που παράγουν μια ριζοσπαστική εθνικιστική ιδεολογία που είναι απάντηση στην κυριαρχία του ιμπεριαλισμού, αλλά και στο πρόβλημα της οδυνηρά μακροχρόνιας υπανάπτυξης της οικονομίας.

Φυσικά, στην κρίση ανάμεσα στην Καμποτία και το Βιετ-ναμ υπεισέρχεται και ο παράγοντας της γενικότερης διαμάχης ανάμεσα στην Κίνα και τη Σοβιετική Ένωση, που εντάθηκε μετά το θάνατο του Μάο, σαν αποτέλεσμα των προσπαθειών των νέων «πραγματιστών» ηγετών του Πεκίνου να προσεγγίσουν τη Δύση, φθάνοντας μέχρι του σημείου να προωθούν στρατιωτική συνεργασία. Δεν είναι ακόμα εξακριβωμένος ο ρόλος του Κινέζικου και

Σοβιετικού παράγοντα στη διαμάχη Καμποτίας και Βιετ-ναμ, ούτε είναι δυνατό να αξιολογηθεί ο ισχυρισμός πως η Καμποτία ενθαρρύνεται από το Πεκίνο στην κλιμάκωση της κρίσης. Οπως και νάχει το πράγμα η ύπαρξη της κρίσης ανάμεσα στην Κίνα και τη Σοβιετική Ένωση σίγουρα δεν υποβοηθεί στην εκτόνωση της διαμάχης.

Φαίνεται, όμως, πως η κλιμάκωση της κρίσης στηρίζεται κυρίως σε εσωτερικούς παράγοντες. Πολλές πληροφορίες από τη Καμποτία μιλουν για την ιδιαίτερη σκληρότητα του καθεστώτος του Πολ Ποτ και τα σοβαρά οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα. Βέβαια τα προβλήματα είναι πολλά και αντικειμενικά, και απορρέουν από τις τεράστιες καταστροφές που επισώρευσε στον τόπο ο πόλεμος και οι μαζικοί βομβαρδισμοί των αμερικανών, καθώς και από το καινο πρόβλημα της υπανάπτυξης. Έτσι η σκληρότητα του καθεστώτος είναι από μια σκοπιά προϊόν της ανάγκης. Από την άλλη όμως, πλεονα η σκληρότητα τούτη είναι κι απότοκο των ιδεολογικών προσανατολισμών του καθεστώτος, η πολιτική του οποίου σε πολλές περιπτώσεις καθυστερεί την αναπτυξιακή προσπάθεια. Η εκκένωση της Πνομ Πεχ, η πίστη σε παραδοσιακές μεθόδους παραγωγής, η μη επαρκής έμφαση στην τεχνολογία, που έφθασε μέχρι τον εξωφρενισμό του κλεισίματος των σχολείων ανώτερης εκπαίδευσης, με τη δικαιολογία πως το καλύτερο σχολείο είναι τα χωράφια και το εργοστάσιο, είναι ενδειχτικά της νοότροπίας που επικρατεί στους ηγετικούς κύκλους του κινήματος.

Μέσα σε τέτοιες συνθήκες ο εθνικισμός, που το καθεστώς πραγματικά ασπάζεται, εύκολα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την επίρριψη ευθυνών σ' εξωτερικούς παράγοντες. Τι γίνεται, όμως, από την πλευρά του Βιετ-ναμ. Είναι γεγονός πως μέχρι στιγμής το Βιετ-ναμ έδειξε συγκρατημένη στάση, παρ' όλο που υπάρχουν διαφιλονικούμενες περιοχές και τη στιγμή που στρατιωτικά το Βιετ-ναμ είναι σαφώς πολύ ισχυρότερο από τον αντίπαλο. Υπάρχει, όμως, και μια άλλη σοβαρή διάσταση στο θέμα: οι εσωτερικοί σύμμαχοι του Βιετ-ναμ.

Φαίνεται πως η αναμονή του Βιετ-ναμ στηρίχθηκε ακριβώς σε τούτο τον παράγοντα. Πρόσφατα βγήκε στην επιφάνεια ένα αντιπολιτευτικό προς τους Κμερ Ρουζ κίνημα με συμπάθειες και επιρροή στο στρατό, που πρόσκειται προς το Βιετ-ναμ. Σαν μέλη της κεντρικής επιτροπής του αντιπολιτευόμενου κινήματος κατονομάστηκαν 14 άτομα, όλα όμως είναι διεθνώς άγνωστα. Σαν πρόεδρος της κίνησης ονομάστηκε κάποιος Χεγκ Σαμριν, ηγετικό στέλεχος του κομμουνιστικού κόμματος πριν από την προσχώρησή του στην αντιπολίτευση. Ο Σαμριν

είχε πολύ υψηλή θέση στο Καμποτιανό στρατό. Φαίνεται πως το στασιαστικό κίνημα έχει περισσότερη επιρροή στις βόρειες επαρχίες, γιατί ανακοίνωσε πως

βραχυπρόθεσμος του σκοπός είναι η «απελευθέρωση» των βορείων περιοχών ανάμεσα στον ποταμό Μεκογκ και τα Βιετ-ναμικά σύνορα. Από την άλλη, δεν αποκλείεται να συγκεντρώνεται η προσοχή του κινήματος τούτου σε τούτες της περιοχές ακριβώς γιατί βρίσκονται πλησιέστερα προς τον ισχυρό σύμμαχο. Υπολογίζεται, σύμφωνα με μια πηγή, πως ο στρατός του στασιαστικού κινήματος αριθμεί περίπου 15-20 χιλιάδες άτομα, και αποτελείται από στρατιώτες του καμποτιανού στρατού και πρόσφυγες που είχαν διαφύγει στο Βιετ-ναμ ύστερα από διώξεις των Κμερ Ρουζ.

Η ύπαρξη της κίνησης τούτης κάμνει τα πράγματα πολύ πιο εύκολα για το Βιετ-ναμ. Και ίσως η αναμονή του Βιετ-ναμ να στηριζόταν στην αναμονή της διοργάνωσης και ξανοίγματος του πιο πάνω κινήματος. Τώρα, όμως, τα πράγματα γίνονται πιο εκρηχτικά. Γιατί σκοπός του κινήματος του Σαμριν είναι η ανατροπή της υφισταμένης ηγεσίας.

Ποια θα είναι η έκβαση της διαμάχης είναι δύσκολο να προβλέψει κανείς. Πολύ πρόσφατες πληροφορίες αναφέρουν πως ο πόλεμος άρχισε να φουντώνει. Φυσικά, πολλά εξαρτώνται και από τη στάση της Κίνας, που σίγουρα δεν επιθυμεί την απόλεια του μόνου συμμάχου που έχει στην νοτιοανατολική Ασία.

Η ΚΙΝΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΕΙ ΤΗ ΔΥΣΗ

Η Κίνα προσεγγίζει τη Δύση

Η προσπάθεια που με μεγάλη επιμονή καταβάλλει η κινέζικη ηγεσία για να προσεγγίσει τη Δύση είναι σίγουρα η πιο σοβαρή εξέλιξη στο διεθνές προσκήνιο. Γιατί, αν τελικά μια τέτοια συνεργασία γίνει λειτουργήσιμη και βιώσιμη, θα αλλάξει το συσχετισμό των δυνάμεων διεθνώς με πολύ σοβαρές συνέπειες για το μέλλον.

κτήρα ελεγχόμενο από τα άνω.

Όμως το ζήτημα της εξωτερικής πολιτικής της Κίνας, δεν φαίνεται να είναι σοβαρό αντικείμενο διαμάχης, τουλάχιστο άμεσα. Μόνο που ο Τεγκ φαίνεται να προχωρεί ένα βήμα παραπάνω από το Χούα. Πρόσφατα σε μια συνέντευξη του σε αμερικάνο δημοσιογράφο, ανέφερε πως «μια συμμαχία ανάμεσα στη Κίνα και τις ΗΠΑ» είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την παγκόσμια ειρήνη και σταθερότητα.

Το πρόβλημα αποκτά ιδιαίτερη σοβαρότητα γιατί στη περίοδο τούτη η ιμπεριαλιστές φαίνονται διατεθειμένοι να προχωρήσουν σε μία στενή συνεργασία με τη Κίνα. Ήδη, όμως, η Σοβιετική Ένωση έκφρασε την έντονη αντίθεση σε αυτή τη πορεία με τις διακοινώσεις που έστειλε στη Μεγάλη Βρετανία για την ενδεχόμενη πώληση πολεμικών αεροπλάνων στην Κίνα, γιατί βλέπει πως απειλείται το υφιστάμενο ισοζύγιο των δυνάμεων.

Ποιες, όμως, θα είναι οι επι-

Η πολιτική τούτη της Κινέζικης ηγεσίας απόδιδε πως η άποψη, που εκφραζόταν συχνά, πως δηλαδή μετά το θάνατο του Μάο θάταν δυνατή μία επαναπροσέγγιση Κίνας και Σοβιετικής Ένωσης είναι αβάσιμη. Αν μη τι άλλο, η κρίση ανάμεσα στις σχέσεις των δύο χωρών έχει από τότε ενταθεί.

Δεν είναι συμπτωματικό πως η προσέγγιση της Δύσης γίνεται σε μια εποχή όπου το Κ.Κ της Κίνας χαρακτηρίζεται από μια διάχυτη και έντονη αβεβαιότητα για το πιο περιεχόμενο θα δοθεί στο Μαρξιστικό δόγμα. Τόσο, όμως, ο Χούα, όσο και ο Τεγκ που φέρεται σαν ο πιο βέβαιος διάδοχος στην εξουσία συμφωνούν πως η Κίνα χρειάζεται τη ξένη τεχνολογία και τον εκσυγχρονισμό της κινέζικης οικονομίας. Επίσης η όλη διαδικασία της συζήτησης στη περίοδο τούτη παίρνει αρκετά μεγάλες διαστάσεις. Πολλοί αναμένουν τη «φιλελευθερωποίηση» του καθεστώτος, όμως η συζήτηση που διεξάγεται, έστω και αν σ' αυτή μερικώς χρησιμοποιούνται οι μάζες, έχει χαρα-

πτώσεις μιας ενδεχόμενης συνεργασίας Κίνας και Δύσης; Σίγουρα η Κίνα θα γίνει πιο ευέλικτη μπροστά στις πιέσεις του ιμπεριαλισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά τη δομή της οικονομίας. Πολλοί υποστηρίζουν πως η Κίνα θα γίνει πιο επιθετική απέναντι στη Σοβιετική Ένωση, με κίνδυνο την ανάφλεξη ενός πολέμου στην περιοχή. Αν και τούτο δεν φαίνεται πιθανό, εν όψει της συντριπτικής στρατιωτικής υπεροχής της Σοβιετικής Ένωσης παρ' όλα αυτά η Σοβιετική Ένωση θα είναι υποχρεωμένη να διατηρεί στρατεύματα στην περιοχή και να αποσύρει όπως ελπίζουν οι ιμπεριαλιστές, στρατεύματα από τη δυτική Ευρώπη. Πέρα, όμως, απ' αυτό οι γενικότερες επιπτώσεις θα είναι πολύ σοβαρότερες. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός θα ενισχυθεί σημαντικά σε διάφορα μέρη της γης με αρνητικά αποτελέσματα πάνω στην πορεία του παγκόσμιου κινήματος.

Φυσικά η ρίζα του προβλήματος είναι άλλη και περισσότερο πολύπλοκη. Τα προοδευτικά κινήματα σ' ολόκληρο τον κόσμο δεν έχουν ακόμα βρει τον τρόπο συνεργασίας και συζήτησης ανάμεσα τους. Και τούτο είναι απόρροια αντικειμενικών παραγόντων και λαθών του παρελθόντος. Έχει άμεση σχέση με την τροπή που πήρε η σοσιαλιστική επανάσταση σε διάφορα μέρη της γης, την ανάπτυξη του εθνικισμού σε σοσιαλιστικές χώρες και την ικανότητα του ιμπεριαλισμού να εκμεταλλεύεται τέτοιες αδυναμίες.

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΒΑΛΝΤΧΑΪΝ;

Μετα την υποβολή του Αμερικανικού σχεδίου για το Κυπριακό γίνεται πολυς λόγος για πιθανή πρωτοβουλία του Γ.Γ του ΟΗΕ Δρα Βάλντχαϊμ, με στόχο την επανέναξη των συνομιλιών. Ηδη η Κυπριακή Κυβέρνηση φαίνεται να ενθαρρύνει μια τέτοια εξέλιξη ελπίζοντας μ' αυτό τον τρόπο να πετύχει από τη μια να αποφύγει την απόρριψη του Αμερικανικού σχεδίου και από την άλλη να μην προκαλέσει το λαό με την αποδοχή του. Η αποστολή του υπουργού εξωτερικών στη Ν. Υόρκη μπορεί να έχει μια μόνο σημασία: την προσπάθεια συνεννόησης με τον Βάλντχαϊμ για να αρχίσουν ξανά οι συνομιλίες με βάση την ουσία του σχεδίου χωρίς το «μειονέκτημα» της αμερικανικής πατρότητας του. Η στάση του ΑΚΕΛ ευνοεί ακριβώς μια τέτοια πορεία: Απορρίπτει την υποβολή σχεδίου από τους Αμερικάνους αλλά αρνείται να σχολιάσει το κείμενο. Όμως μια πρωτοβουλία Βάλντχαϊμ που θα βασίζεται στις Αμερικανικές «ιδέες» δεν θάχει καμμία απολύτως διαφορετική σημασία. Η σκληρή αλήθεια είναι ότι η διχοτόμηση είναι διχοτόμηση όποιος κι αν την προτείνει. Και διαπραγματεύση πάνω στη βάση της διχοτόμησης είναι απαράδεκτη για το λαό.

Η ΠΕΡΣΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Το μεγαλείο των κινητοποιήσεων του Περσικού λαού αποκορυφώθηκε με τα συλλαλητήρια στην Τεχεράνη και άλλες πόλεις της Περσίας ενάντια στον Σάχη αυτή τη βδομάδα. Εκατομμύρια καταπιεσμένων ύψωσαν τη φωνή τους αναζητώντας το δρόμο για ένα καλύτερο αύριο. Η Περσία περνα μια περίοδο γεμάτη με επαναστατικές προοπτικές. Ωστόσο η αντιπολίτευση παραμένει ακόμα κάτω από την ηγεσία της εκκλησίας και των φιλελεύθερων αστών πολιτικών του Εθνικού Μετώπου. Αναμφίβολα η καθυστερημένες δομές της Περσικής κοινωνίας επιβάλλουν μια σειρά από αστικοδημοκρατικές μεταρρυθμίσεις. Όμως αυτές δεν μπορούν να εφαρμοστούν ούτε από τους μουσουλμάνους ηγέτες που αναπολούν μια αντιδραστική επιστροφή στον ισλαμισμό ούτε από τους αστούς πολιτικούς που προσπαθούν να εκπροσωπήσουν μία ανύπαρκτη «εθνική» αστική τάξη. Η περσική επανάσταση μπορεί μόνο να προχωρήσει μέσα από την τάξη που δημιούργησε η ίδια η προσπάθεια του Σάχη για εκβιομηχάνιση της Περσίας: την εργατική τάξη. Και ακριβώς η εργατική τάξη βρίσκεται σήμερα στην πρώτη γραμμή του αγώνα. Ο παραλληλισμός με την επανάσταση της Ρωσίας το 17 είναι αναπόφευκτος. Η μάζες γεμάτες αυταπάτες για τους ηγέτες της προχωρώντας μπροστά μαζώνοντας αργά μα σταθερά μέσα από τη πείρα τους. Στην πορεία της η επανάσταση αναπόφευκτα θα δημιουργήσει τις δικές της δομές εξουσίας. Η επιτυχία της θα εξαρτηθεί από την δύναμη και την αποτελεσματικότητα αυτών των δομών.

ΜΕΤΡΑ ΛΙΤΟΤΗΤΑΣ

Ο Κυπριακός καπιταλισμός είναι βαρεια άρρωστος. Το «οικονομικό θαύμα» αποδείχτηκε μια πρόσκαιρη αυταπάτη. Οι Κύπριοι επιχειρηματίες παρ' όλα τα σκανδαλώδη κέρδη που πραγματοποίησαν στην μεταπολεμική περίοδο φαίνονται απρόθυμοι να επενδύσουν κεφάλαια. Η έλλειψη εργατικών χεριών και τα χαμηλά μεροκάματα αποτελούν μία αντίφαση που απειλεί τα υπερκέρδη των κεφαλαιοκρατών. Φυσικό ήταν να προσπαθήσει η κυβέρνηση να φορτώσει το βάρος στις πλάτες των εργαζομένων. Τα «μέτρα λιτότητας» που η κυβέρνηση φέρεται αποφασισμένη να προωθήσει έχουν αυτο ακριβώς το στόχο. Φόροι εισαγωγής, έμμεσοι φόροι, περιορισμός των αυξήσεων. Η αλήθεια είναι πως ο Κυπριακός καπιταλισμός το μόνο που μπορεί να ελπίζει για το μέλλον είναι η απλή επιβίωση του μειώνοντας ολοένα το βιωτικό επίπεδο της εργατικής τάξης. Ένα τέτοιο σύστημα είναι πια χρεωκοπημένο. Είναι καιρός για την εργατική τάξη να προετοιμάσει τις δυνάμεις της για να το αντιμετωπίσει.

ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ
ΚΑΙ
ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ
ΤΗ
ΣΟΣ. ΕΚΦΡΑΣΗ

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΟΥ ΙΡΑΝ

το καθεστώς του Σάχη καταρρέει - Θα καταρρευσει μαζί του κι ο καπιταλισμός;

Παρα την επιβολή στρατιωτικής δικτατορίας και την απαγόρευση με τον στρατιωτικό νόμο κάθε μορφής πολιτικών εκδηλώσεων η εξέγερση στο Ιράν έφτασε στο αποκορύφωμά της στις 10 και 11 αυτού του μήνα με την συμμετοχή εκατομμυρίων λαού σε διαδηλώσεις στην Τεχεράνη κι άλλες πόλεις και επαρχίες του Ιράν. Το μήνυμα που πήραν οι ντόπιοι εκμεταλλευτές του Περσικού λαού και οι ιμπεριαλιστές μάστορες τους ήταν καθαρό: Οι καταπιεσμένες μάζες στο Ιράν είναι αποφασισμένες να θέσουν τέρμα στην άγρια εκμετάλλευση και καταπίεση αφηφώντας τις θηριωδίες της άρχουσας τάξης ενάντια στον λαό που γίνονται, με τις ευλογίες του Αμερικανικού, Εγγλέζικου και διεθνούς Ιμπεριαλισμού.

Τα τελευταία γεγονότα έχουν αποδείξει χωρίς καμμία αμφιβολία ότι η περσική άρχουσα τάξη, παρα τα τανκς που διαθέτει, παρα τον πάνοπλο στρατό, παρα τις 65.000 πράκτορες της μυστικής αστυνομίας ΣΑΒΑΚ, παρα την τρομοκρατία (100.000 και πάνω πολιτικοί κρατούμενοι, πάνω από 5 χιλιάδες νεκροί αυτο τον χρόνο, απάνθρωπα βασανιστήρια) και την υποστήριξη των διεθνών μονοπωλίων είναι ανίκανη πια να συγκρατήσει τις μάζες. Όποια μέθοδο και να ακολουθήσουν η εξέγερση και η λαϊκή οργη δυναμώνει. Χρησιμοποιούν την πολιτική της βέργας και τα εξοργισμένα πλήθη στις διαδηλώσεις και απεργίες μεγαλώνουν και ανεπιτήθετα. Προσφέρουν το κορόττο, ο λαός βλέπει την αδυναμία τους και συνεχίζει δυναμωμένος τον αγώνα. Έτσι έγινε και στις τελευταίες διαδηλώσεις. Την Κυριακή πάνω από 1 εκ. Πέρσες κατακλύζουν τους δρόμους της Τεχεράνης σε ειρηνική διαδήλωση εναντίον του τυραννικού καθεστώτος. Ο στρατός αποτραβιέται από τους δρόμους και φυλάει με τα τανκς το παλάτι του Σάχη.

Αυτή την φορά δεν τολμούν να πυροβολήσουν κανένα. Την επομένη μέρα κατεβαίνουν πάνω από 2 εκ. στους δρόμους. Τώρα επικρατεί μεγαλύτερη μαχητικότητα. Τα πλήθη βαδίζουν σε ατέλειωτες σειρές των 50 ατόμων που εκτείνονται «όσο φτάνει το μάτι». Πολλοί μέσα στο πλήθος αρχίζουν —σύμφωνα με ειδήσεογραφικά πραχτορεία — να απαιτούν πια αγωνιστικές μεθόδους πάλης. Η ηγεσία με δυσκολία τους συγκρατεί. Στην πραγματικότητα όσο ανίκανη είναι η άρχουσα τάξη να συγκρατήσει τα πλήθη άλλο τόσο ανίκανοι φαίνονται πολλές φορές οι θρησκευτικοί και φιλελεύθεροι ηγέτες να κάνουν το ίδιο. Έτσι, παραδέχεται ο ανταποκριτής του Β.Β.Σ στην Τεχεράνη, οι ηγέτες αυτοί δεν τολμούν να διαπραγματευτούν ανοικτά με τον Σάχη ή να μην υποστηρίξουν τα λάικα αιτήματα γιατί φοβούνται μήπως χάσουν οι ίδιοι τη λαϊκή υποστήριξη. Και όταν την κερδίζουν αυτο μόνο το επιτυγχάνουν επειδή δεν δημιουργήθηκε ακόμα η συνειδητοποιημένη

Μαρξιστική ηγεσία που θα οδηγήσει την εργατική τάξη μαζί με τους αγρότες, τους φοιτητές, τους διανοούμενους και την δυσσαρεστημένη με την δικτατορία του Σάχη μερίδα της μεσαίας τάξης στην επανάσταση, για τον σοσιαλιστικό μετασχηματισμό της κοινωνίας που μόνος μπορεί να λύσει τα προβλήματα του λαού.

Οι απεργίες όμως της εργατικής τάξης είναι αυτές που πραγματικά απειλούν τον θρόνο του πάγωνιου του Σάχη και μαζί του όλο το σάπιο ληστρικό καθεστώς. Ειδικά οι απεργίες στις πετρελαιοπηγές κλονίζουν συνθέμελα την οικονομία τόσο της Περσίας όσο και της Δύσης γενικά. Έτσι τελευταίες πληροφορίες αναφέρουν ότι οι καπιταλιστές της Περσίας άρχισαν ήδη να προσπαθούν σκέφτοντας να εισάγουν πετρέλαιο για ικανοποίηση εγχώριων αναγκών (Η Περσία ήταν πριν την απεργία στη βιομηχανία πετρελαίου δεύτερη στον κόσμο στην εξαγωγή πετρελαίου) Οι χρηματιστές της Δύσης άρχισαν να χάνουν την - μειωμένη ήδη - εμπιστοσύνη τους στο δολάριο που πέφτει συνέχεια. Ανάμεσα σ' αυτό το χάος τρομοκρατημένη η άρχουσα τάξη έχοντας χάσει κάθε προοπτική για το μέλλον, έχοντας εξαντλήσει κάθε στρατηγική παίρνει τα εκατομμύρια που λήστευε για χρόνια από τον Περσικό λαό και τρέχει να τα εναποθέσει στις ασφαλισμένες τράπεζες της Ελλάδας. Όλη η βασιλική οικογένεια εκτός από το Σάχη, τη γυναίκα του και τα τρία νεώτερα παιδιά του το έχει βάλει στα πόδια μαζί με τα λάφυρα της. Μέχρι πριν την εγκαθίδρυση της στρατιωτικής χούντας 177 εκατομμυριούχοι, συμπεριλαμβανομένων συγγενών του Σάχη, στρατηγών, πρώην υπουργών και ανώτερων λειτουργών της κυβέρνησης που ακόμα διατηρούν τις θέσεις τους, φυγάδευσαν πάνω από ένα δισεκατομμύριο λίρες. (Το μυστικό αυτο το αποκάλυψαν πρόσφατα υπάλληλοι τραπεζών της Περσίας εξοργισμένοι με τον «πατριωτισμό» των ληστών της οικονομικής ολογαρχίας).

Το μεγαλύτερο ερώτημα που βρίσκεται στα χείλη κάθε μαρξιστή που παρακολουθεί τα γεγονότα στην Περσία είναι:

Μετα το Σάχη ποιος;

Θα μπορέσει άραγε η άρχουσα τάξη με τις οδηγίες των Αμερικάνων να διατηρήσει την εξουσία της και τα τεράστια κέρδη που αποθηκεύει με την τοποθέτηση μιας ποιο αποδεκτής στο λαό κυβέρνησης στην Περσία; Το 1951 μια παρόμοια με τη σημερινή εξέγερση έφερε στην εξουσία τον φιλελεύθερο εθνικιστή ηγέτη Μωσασάντεκ με πρόγραμμα εθνικοποίησης των πετρελαίων και μια σειρά από κοινωνικές μεταρρυθμίσεις. Ο Σάχης αναγκάστηκε να ξεφύγει στην εξορία. Η ευκαιρία όμως να οργανωθεί και να οπλιστεί ο λαός, να δωθεί η ηγεσία στους αγρότες και τα εργοστάσια στους εργάτες δεν αρπάχτηκε κι οδηγήθηκε η χώρα στο πραξικόπημα της ΣΙΑ του 1953 και την επιστροφή του Σάχη που εγκαθίδρυσε από τότε την πιο στυγνή δικτατορία στον Κόσμο.

Τα πλήθη της περσικής Κυριακής και Δευτέρας όπως σπεύδει να μας πληροφορήσει ο δυτικός τύπος, κρατούσαν στα χέρια τους φωτογραφίες του θρησκευτικού ηγέτη Αγιατόλλα Χομείνι ζητώντας την επιστροφή του στη χώρα και την ανάληψη της εξουσίας. Οπωσδήποτε οι δυτικές καπιταλιστικές χώρες δεν φοβούνται και τόσο την εγκαθίδρυση ισλαμικού καθεστώτος στην Περσία. Αλλά καταλαβαίνουν καλά ότι ένα τέτοιο καθεστώς θα ήταν ανίκανο να ικανοποιήσει τις οικονομικές ανάγκες που βρισκονται στη ρίζα της σημερινής εξέγερσης ανεξάρτητα του θρησκευτικού χρωματισμού της. Μια ισλαμική κυβέρνηση του εθνικού μετώπου δεν θα κέρδιζε τη λαϊκή υποστήριξη και θα ήταν εύκολο να την διαδέχεται ένα καθεστώς πιο αρεστό στις επαγγελματίες μάζες. Μη βλέποντας κανένα βήμα μπροστά για το Ιράν με την εξουσία μιας μικρής απομονωμένης αστικής τάξης δεμένης με το ξένο κεφάλαιο, ένα τέτοιο καθεστώς θα μπορούσε να υποχρεωθεί από τη λαϊκή πίεση να σπάσει τα δεσμά του καπιταλισμού. Έτσι οι Αμερικάνοι ιμπεριαλιστές θα προσπαθήσουν να στηρίξουν το Σάχη μέχρι το τέλος. Όπως αναλύσαμε σε προηγούμενο άρθρο οι επαναστατικές συνθήκες ωρίμασαν για καλά στην Περσία. Λείπει όμως η πολυχρονη πείρα σε συντεχνιακούς και πολιτικούς αγώνες, λείπει η συνειδητοποιημένη Μαρξιστική ηγεσία που θα φέρει την εργατική τάξη στην εξουσία. Από την άλλη υπάρχουν τα διδάγματα του παρελθόντος που δείχνουν το δρόμο στην προγραμματισμένη σοσιαλιστική οικονομία και την άμυνα ενάντια στην ντόπια αντίδραση και τον ιμπεριαλισμό. Οι αντιδράσεις της Ιρανικής κοινωνίας είναι τόσο έντονες, ή και η λαϊκή εξέγερση τόσο ρωμαλέα, τόσο δυναμική και καθολική που η πτώση του καπιταλισμού στην Περσία είναι αναπόφευκτη.

Οι ραδιοεργασίες και οι ελιγμοί της ντόπιας άρχουσας τάξης και του διεθνούς ιμπεριαλισμού μπορεί να καταφέρουν να στηρίξουν για λίγο ακόμα το Σάχη κι ίσως μια διάδοχη φιλοδυτική κυβέρνηση.

Τα εκατομμύρια όμως του Ιρανικού λαού που για ένα ολοκληρωμένο χρόνο τώρα αφηφούν καθημερινά τη βαρβαρότητα της αντίδρασης θα βρουν μέσα από την πάλη τους την ηγεσία και την οργάνωση που θα τους φέρει στην εξουσία με την οπτική του ξένου ζυγού, και της ντόπιας εκμετάλλευσης για τον σοσιαλισμό και την πρόοδο.

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

Η «ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ» ΚΑΙ Η ΕΥΘΥΝΗ

ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΧΝΙΩΝ

Η ίδια η κυβέρνηση παραδέχεται

πως αφήσε χωρίς έλεγχο τους

εργοδοτές στην εφαρμογή

των νομων ασφαλειας

για λογους κινητρων!...

Τα εργατικά ατυχήματα αποτελούν μάλιστα για το τόπο-μας. Άνθρωποι του μεροκάματου που παλεύουν με μόχθο για να ζήσουν, συχνά τραυματίζονται, ακρωτηριάζονται ή βρίσκουν το θάνατο την ώρα της δουλειάς. Δίπλα στον άδικο χαμο των φτωχών αυτών εργατών προστίθεται και η τραγωδία δεκάδων προσώπων κάθε χρόνο που μένουν χωρίς σύζυγο και πατέρα για να ριχτούν σε ακόμα μεγαλύτερη εξαθλίωση αφού η οικονομική κάλυψη κρατική ή ιδιωτική-καμμία φορά-είναι ανάξια λόγου. Την πραγματικότητα αυτή κανένας δεν μπορεί να αμφισβητήσει, αντίθετα επίσημες δηλώσεις πρόσφατα-συντεχνιών και κυβέρνησης κατά την «εβδομάδα ασφαλείας» — παραδέχονται πως μάλιστα τελευταία «τα ατυχήματα λαμβάνουν συνεχώς ανησυχητικές διαστάσεις». Βέβαια εκείνο που δυστυχώς συνοδεύει μαζί με τη τραγική διαπίστωση είναι διάφορες ευχολογίες για ανάγκη περιορισμού των ατυχημάτων αυτών για τα οποία κύρια ευθύνη αποφυγής φέρει το θύμα-ο εργαζόμενος!... για μερικούς. Ακόμα και όταν αναφέρεται η σωστή θέση για ανάγκη εφαρμογής της νομοθεσίας και ελέγχου στους τόπους δουλειάς για συνθήκες ασφαλείας που είναι υπόχρεοι να τηρούν οι εργοδότες, τούτο αναφέρεται σαν ένας τους παράγοντες χωρίς να δίνεται το κύριο βάρος ή όταν ακόμα θίγεται πιο σοβαρά παραμένει και πάλιν παράκληση για σχετική εφαρμογή των νόμων χωρίς βέβαια τελικά να υλοποιούνται τα αποτελεσματικά αυτά μέτρα γιατί δεν υπάρχει η κατάλληλη διεκδίκηση και απαίτηση που θα εξαναγκάζε τους ίδιους τους εργοστασιαρχές-βιομήχανους να τηρούν τη σχετική νομοθεσία. Οι κεφαλαιοκράτες από μόνοι τους δεν πρόκειται να διαθέσουν έστω και τα ελάχιστα χρήματα που απαιτούνται για διατήρηση συνθηκών ασφαλείας. Και τούτο, γιατί εκείνο που μετρά για τον κάθε καπιταλιστή είναι τα κέρδη του και όχι η ζωή του φτωχού εργαζόμενου. Το υπεύθυνο υπουργείο πάλι δεν πρέπει να υπάρχει καμμία αυταπάτη πως από μόνο του είναι δυνατό να οργανώσει συστηματικό έλεγχο που θα υποχρεώνει τους εργοδότες να τηρούν τους σχετικούς νόμους. Αυτό θα σήμαινε εργατική πολιτική που από τη φύση της η κυβέρνηση δεν μπορεί να εφαρμόσει. Η κυβέρνηση υπηρετεί τους κεφαλαιοκράτες στην εκμετάλλευση των εργαζομένων γιατί αυτό καλοπροαίρετα δεν πρόκειται να προστατέψει τους εργαζόμενους και να επιβάλλει έλεγχο που δεν συμφέρει στους κεφαλαιοκράτες. Το μόνο που μπορεί η κυβέρνηση να κάνει είναι να κηρύσσει «εβδομάδα ασφαλείας» όπως έγινε το περασμένο δεκαπενθήμερο που όμως κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα δεν φέρνει, αντίθετα υποκριτικά καταφέρνει να δημιουργεί την εντύπωση ότι ενδιαφέρεται για την προστασία των εργαζομένων δίνοντας υποσχέσεις(!) όπως έκανε ο Υπουργός Εργασίας κλείνοντας την «εβδομάδα», πως θα παρθούν αυστηρότερα μέτρα, δίπλα βέβαια στις ευχές.

Όπως γράψαμε και προηγούμενα στη Σ.Ε. τα εργατικά ατυχήματα δεν είναι ούτε θέμα απροσεξίας του εργαζόμενου ούτε κάτι μοιραίου που δεν μπορεί να αποφευχθεί αλλά οι λόγοι βρίσκονται στην κερδοσκοπική και απάνθρωπη συμπεριφορά του κεφαλαίου και την ανοχή της κυβέρνησης που το υπηρετεί επιτρέποντας τη διατήρηση συνθηκών ανασφάλειας στους τόπους δουλειάς που τελικά πληρώνει ο εργαζόμενος με αναπηρίες, σκατάμη της υγείας του και συχνά θάνατο.

Ακόμα στο άρθρο του συν. Π. Λεϊδοίου (έκφραση φυλ. 49) για τα εργατικά ατυχήματα που γράφτηκε με ευκαρία το συγκεκριμένο εργατικό ατύχημα στη Σαϊπάρκο και το θάνατο του

ο εργάτης Σάββας Χρήστου που σκοτώθηκε στην πολυκατοικία της Σαϊπάρκο.

α. Να κρατούν τα μεροκάματα σε χαμηλά επίπεδα.
β. Να υποχρεώνουν τους εργαζόμενους να δουλεύουν εντατικότερα ακόμα έστω κι αν αυτό γίνεται κάτω από τις πιο άσχημες συνθήκες εργασίας. Πολλές φορές οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να εργάζονται σε δύο διαφορετικές δουλειές ταυτόχρονα. Η παραγωγή πρέπει να μην σταματήσει. Η κούραση των εργαζομένων είναι το αποτέλεσμα. Μια μικρή χαλάρωση της προσοχής εξ αιτίας της κούρασης αρκεί για να στείλει τον εργαζόμενο στον άλλο κόσμο.

Οι λόγοι που αναφέρουμε πιο πάνω και που αντικατοπτρίζουν την αλήθεια γύρω από τα εργατικά ατυχήματα έχουν αλλοστε επιβεβαιωθεί από τον ίδιο τον Υπουργό Εργασίας κατά την λήξη της «εβδομάδας ασφαλείας», με τον εξής τρόπο: Είπε ο υπουργός μεταξύ άλλων: «... η κυβέρνηση έδωσε πίστωση χρόνου στους εργοδότες, για να επαναρραστήριοποιηθούν μετά το πλήγμα που έδεχθει η οικονομία μας. Τώρα ήρθε ο καιρός, να παρθούν πιο δραστικά μέτρα, για τον περιορισμό ή και την εξάλειψη των

α. Να κρατούν τα μεροκάματα σε χαμηλά επίπεδα.
β. Να υποχρεώνουν τους εργαζόμενους να δουλεύουν εντατικότερα ακόμα έστω κι αν αυτό γίνεται κάτω από τις πιο άσχημες συνθήκες εργασίας. Πολλές φορές οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να εργάζονται σε δύο διαφορετικές δουλειές ταυτόχρονα. Η παραγωγή πρέπει να μην σταματήσει. Η κούραση των εργαζομένων είναι το αποτέλεσμα. Μια μικρή χαλάρωση της προσοχής εξ αιτίας της κούρασης αρκεί για να στείλει τον εργαζόμενο στον άλλο κόσμο.

είναι αυτές που έχουν υποχρέωση να προστατεύσουν τους εργαζόμενους. Χωρίς κινητοποίηση για το συγκεκριμένο θέμα τίποτα δεν μπορεί να επιτευχθεί. Και δυστυχώς παρατηρείται αδυναμία από πλευράς συντεχνιών και σ' αυτό το θέμα που φυσικά είναι δεμένο με τη γενική στάση υποχωρητικότητας που κρατούν οι συντεχνιακοί ηγέτες. Το υίμα όμως αυτό είναι θέμα και υίμα γιανής ανθρωπιστικής ευαισθησίας που κανένα συμβιβασμο δεν σιγκώνει γιατί πια κάτι τέτοιο προσλαμβάνει εγ-

Μονο με κινητοποίηση των ιδίων των εργατων για διεκδίκηση συνθηκών ασφαλειας στη δουλεια μπορούν να καταπολεμηθουν τα εργατικά ατυχηματα.

Το πρόβλημα των εργατικών ατυχημάτων δεν μπορεί να το λύσει η «εβδομάδα ασφαλείας» του Υπουργείου ο Εργασίας που δεν μπορεί βέβαια να παραδέχεται το κεφάλαιο σαν τον υπεύθυνο και που αντιστρέφει κιάλας τα πράγματα βραβεύοντας με ασπίδες «την εταιρία που θα τηρεί τις «καλύτερες συνθήκες ασφαλείας». Δηλαδή το ίδιο το Υπουργείο δέχεται την παρανομία των κεφαλαιοκρατών και τιμα συγκριτικά τον καλύτερο. Η τιμωρία των υπόλοιπων καπιταλιστών που έτυχε στα εργοστάσια τους να συμβεί ατύχημα ή θάνατος και απώλεια ζωών είναι ότι δεν θα πάρουν ασπίδα... Μ' αυτή τη «σπουδαία» ενθάρρυνση ανέχεται η κυβέρνηση να συμβάλλει δίθεν στον περιορισμό των ατυχημάτων.

Γι' αυτούς τους λόγους οι μόνοι που μπορούν να λύσουν το πρόβλημα, περιορίζοντας τα εργατικά ατυχήματα, είναι οι ίδιοι οι εργάτες. Μόνο η κινητοποίηση των ιδίων, η διεκδίκηση και απαίτηση εφαρμογής συνθηκών ασφαλείας θα εξαναγκάσει τους εργοδότες να συμμορφωθούν και το υπουργείο να αναλάβει τις ευθύνες-του. Οι εργάτες στο εργοστάσιο, στην οικοδομή, σε κάθε χώρο δουλειάς πρέπει να προχωρούν σε αποχή ακόμα από τη δουλειά μέχρι της δημιουργίας συνθηκών ασφαλείας και πάρσιμο των κατάλληλων μέτρων. Μόνο αυτο μπορεί να δώσει ριζικά αποτελέσματα. Και είναι εδώ ακριβώς που οι συντεχνίες φέρουν ευθύνες για την αδυναμία σωστής υπεράσπισης

και προστασίας της ζωής των εργαζομένων που θα πετύχαινε με σωστή καθοδήγηση και αγωνιστική κινητοποίηση. Οι ευθύνες είναι μεγάλες στο βαθμό που επιτρέπεται στο υπουργείο να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες τύπου «εβδομάδας ασφαλείας», με τη συμμετοχή μάλιστα των ιδίων συντεχνιών και των εργοδοτών που παρουσιάζονται για βράβευση.

ΑΠΑΝΘΡΩΠΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟΙΧΙΖΕΙ ΖΩΕΣ

εργάτη Σάββα Χρήστου, αναφέρναμε πιο συγκεκριμένα τα εξής αίτια γι' αυτά: α. Στα μέσα της παραγωγικής διαδικασίας. β. Στις επικίνδυνες συνθήκες εργασίας. γ. Στην εντατικοποίηση της εργασίας. Και για τους τρεις αυτούς λόγους υπεύθυνοι είναι οι καπιταλιστές κατά κύριο λόγο και η κυβέρνηση που τους καλύπτει, δεν τους ελέγχει και τους αφήνει ασύδοτους.

Το κεφάλαιο και οι κάτοχοι του έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους αποκλειστικά και μόνο στην παραγωγική διαδικασία. Δηλαδή πως θα βγει μεγαλύτερη

παραγωγή με το μικρότερο κόστος. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην παίρνουν τα απαιτούμενα μέτρα για την προστασία της ζωής και της υγείας των εργαζομένων. Οι εργοδότες δεν είναι διατεθειμένοι να δώσουν τα απαιτούμενα χρήματα που χρειάζονται για μέτρα προστασίας. Η σημασία που δίνουν στο χρήμα είναι μεγαλύτερη από αυτή που δίνουν στη ζωή του ανθρώπου.

Ο κ. Υπουργός παραδέχεται δηλαδή ότι τα ατυχήματα και η αύξηση τους τα τελευταία χρόνια, οφείλονται στην έλλειψη μέτρων που συνειδητά δεν πάρθηκαν για να μην υποχρεώσουν οι εργοδότες να εφαρμόσουν τη σχετική νομοθεσία!... Δηλαδή μέσα στα κίνητρα που δόθηκαν στους καπιτα-

είναι πρώτα απ' όλα να εξηγηθούν τα πραγματικά αίτια στους εργαζόμενους δημιουργώντας συνείδηση ότι κανένας εργαζόμενος δεν πρέπει να πίνει δουλειά όταν βλέπει πως δεν πληρώνεται οι κανονισμοί ασφαλείας. Αυτά μόνο μέσα από πραγματικές σταυροφορίες πρέπει να γίνουν και όχι με την «εβδομάδα ασφαλείας» του Υπουργείου. Αν το Υπουργείο είχε πραγματική διάθεση καμπάνιας τότε γιατί δεν χρησιμοποίησε τα τεράστια μέσα που διαθέτει όπως ράδιο και τηλεόραση για να διαφωτίσει με ταχτικά προγράμματα; Ακόμα κάτι που δείχνει την υποκρισία, που κρύβεται πίσω από την «εβδομάδα ασφαλείας»... Για μας αυτά που πρέπει να γίνουν και είναι πολλά, γι'α την καταπολέμηση των εργατικών ατυχημάτων αποτελούν ευθύνη των ιδίων των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων. Οι συντεχνίες

κλιματικές ευθύνες. Η ΣΕΚ στην ομιλία της κατά την «εβδομάδα ασφαλείας» επικαλέστηκε το Θεο και τη λογική που μας χάρισε την οποίαν πρέπει να χρησιμοποιούμε για να αποφύγουμε τα εργατικά ατυχήματα...Όσο κι αν λυπουμάστε το επίπεδο ανάληψης της ΣΕΚ εν τούτοις έχουμε καθήκο να καταγγείλουμε στους εργαζόμενους τη στάση-της, που καθόλου δεν εξυπηρετεί τα εργατικά συμφέροντα. Βέβαια η ΣΕΚ είπε πως και οι εργοδότες πρέπει να εφαρμόσουν τους νόμους για να καταλήξει όμως πως «εκει που δίδουμε μεγαλύτερη προσοχή είναι προς τον εργαζόμενο, ο οποίος φέρει και την μεγαλύτερη ευθύνη για την πρόληψη των ατυχημάτων»... Η ΠΕΟ έθεξε το σοβαρό και κύριο ζήτημα της εφαρμογής των νόμων με σοβαρότητα ζητώντας έργα και όχι μόνο λόγια από τη κυβέρνηση. Αυτό

όμως δεν είναι αρκετό. Δεν είναι αρκετό γιατί από τον ίδιο τον Υπουργό ακούσαμε μέχρι που είναι ικανοί να φτάσουν να έχουν κανένα λόγο να αντιδρούν σε μια τέτοια εκλογή. Δεν έχουν να χάσουν παρα να όλοι αυτοί. Γι' αυτό οι παρακλήσεις δεν θα φέρουν κανένα αποτέλεσμα. Ο δρόμος είναι να προβληθεί ηγεσία: Αυτή πρέπει να καθοδηγήσει σ' αυτή την πορεία. Α. Λάμπρου.

Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Απο μια σχολαστική έρευνα στα βιβλιοπωλεία διαπιστώσαμε την έλλειψη μιας σημαντικής βιβλιογραφίας πολιτικών και λογοτεχνικών βιβλίων αναφορικά με τη Τουρκία. Αυτό στερεί σε μεγάλο βαθμό τη δυνατότητα μιας πραγματικά σωστής πληροφόρησης στον Κύπριο αναγνώστη και γενικότερα εξασφαλίζει για την αστική τάξη σ' ένα θέμα τόσο σημαντικό.

Η παρούσα μελέτη έχει σα στόχο της να ρίξει φως στην ιστορική εξέλιξη της τουρκικής κοινωνίας αλλά ταυτόχρονα να αποτελέσει την απαρχή μιας σειράς μελετών με επίκεντρο την Τουρκία (Τουρκική λογοτεχνία, προοδευτικό κίνημα)

Το Οθωμανικό κράτος που αντιπροσωπεύει το σύνολο των κυρίαρχων τάξεων δηλ. το σουλτάνο, τους ουλεμάδες (σοφούς και κληρικούς) και τους αξιωματικούς του στρατού είναι εκείνο που εκμεταλλεύεται τον λαό που δουλεύει κοπιαστικά στους αγρούς. Αυτή η βασική δομή τροποποιείται με το καιρό αλλά δεν ξεφεύγει από την ουσία της.

Με τη παρακμή και καθώς η αυτοκρατορία συνταράζεται από απελευθερωτικά κινήματα οι διανοούμενοι και οι γραφειοκράτες για να την «σώσουν» προσπαθούν να εισαγάγουν μεταρρυθμίσεις ώστε να φτάσουν στο δυτικό τρόπο ζωής. Σχεδόν κανένας τους δεν μελέτησε τις διαφορές στους τρόπους παραγωγής ανάμεσα στις δύο κοινωνίες.

Ήδη από το 1838 αρχίζει μια σειρά εμπορικών συμβάσεων με τις ευρωπαϊκές δυνάμεις που καταλήγει στο «Συνταγματικό Διάταγμα». Χάρη σ' αυτό πραγματοποιείται η εισαγωγή του χρήματος στο χωριό. Ο αγρότης αρχίζει να χρεώνεται υποθηκεύοντας την παραγωγή του και κάνει την εμφάνισή του ο τοκογλύφος. Με αυτό το τρόπο αρχίζει η συσσώρευση του κεφαλαίου.

Τον ίδιο χρόνο ψηφίζεται νέος νόμος για την γη με τον οποίον σημαντικό μέρος της περιέρχεται κάτω από ατομική ιδιοκτησία. Εδώ έχουμε την εμφάνιση των αγάδων, δηλ. των πλούσιων μεγαλοτσιφλικών, των εργατών που δουλεύουν για τους αγάδες και τη μετανάστευση του ραγιά στη πόλη (στρατιωτικοί και πολιτικοί γραφειοκράτες).

Οι Νεότουρκοι στην γενικότερη προσπάθεια για δημιουργία μιας εθνικής αστικής τάξης στην Τουρκία ανέτρεψαν τον Σουλτάνο και κατάργησαν έτσι τη συνταγματική μοναρχία του 1876. Ομως τελικά απότυχαν στο σκοπό τους γιατί αν κοιτάξουμε πιο πλατιά οι αστικές τάξεις των υποαναπτύχτων χωρών του τρίτου κόσμου έρχονται αργά στο προσκήνιο της ιστορίας όταν το κεφάλαιο στις μητροπόλεις έχει πάρει ένα διεθνιστικό χαρακτήρα και έτσι αντικειμενικά δημιουργείται μια σχέση εξάρτησης ανάμεσα στις ασθενείς εθνικές αστικές τάξεις και στα ιμπεριαλιστικά μονοπώλια.

Στις εκλογές που ακολούθησαν την επανάσταση των Νεοτούρκων, οι υποψήφιοι του συνδέσμου «Ένωση και Πρόοδος», που αποτελούν διανοούμενοι με υποστηρίξη εμπορικών κύκλων, κερδίζουν τις περισσότερες θέσεις.

Σε λίγα χρόνια από τότε το Οθωμανικό κράτος δέχεται επιθέσεις από τους Έλληνες, τους Αρμένιους και τις χώρες της «ΑΝΤΑΤ».

Προς το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου ξέσπα στην Τουρκία ο απελευθερωτικός πόλεμος. Σ' αυτό πρωτοπορούν ο μικροαστικός διανοούμενος και ο στρατός. Ο πόλεμος αναπτύσσεται χωρίς να κτυπήσει τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστικών χωρών και τελειώνει με τη δημιουργία της «Δημοκρατίας» που είναι βασισμένη στους γραφειοκράτες, τους τσιφλικάδες και το στρατό. Αυτό έγινε δυνατό από την διαφοροποίηση των συμφερόντων των ιμπεριαλιστικών χωρών και έτσι το ταύτισμα-τους με τον Ατατούρκ και το σταμάτημα της βοήθειας προς την Ελλάδα και την Αρμενία.

Πρέπει ακόμα να σημειωθεί ότι οι πρώτοι τουρκοί κομμουνιστές του παράνομου Κ.Κ.Τ. βοήθησαν σημαντικά τον αγώνα στέλλοντας όπλα και

ματώντας με τη τρομοκρατία και την δημιουργία αντιεπαναστατικών συνδικάτων με τη βοήθεια του αμερικάνικου συνδικαλισμού.

Κάτω από την επίβλεψη και τη συμμετοχή των Η.Π.Α. δημιουργούνται οι συνασπισμοί του ΝΑΤΟ και του ΣΕΝΤΟ όπου και κατατάσσεται η Τουρκία η αστική της τάξη.

Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε πράκτορα των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην Μέση Ανατολή.

Μετα την κατάληψη από το Δημοκρατικό Κόμμα της εξουσίας στην περίοδο 50-60 παρατηρείται μια πτώση του βιοτικού επιπέδου της γραφειοκρατίας και του στρατού.

Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε πράκτορα των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην Μέση Ανατολή.

Μετα την κατάληψη από το Δημοκρατικό Κόμμα της εξουσίας στην περίοδο 50-60 παρατηρείται μια πτώση του βιοτικού επιπέδου της γραφειοκρατίας και του στρατού.

Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε πράκτορα των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην Μέση Ανατολή.

Μετα από τον πόλεμο συγκαλείται οικονομικό συνέδριο στη Σμύρνη όπου οι μικροαστοί και ο στρατός καθορίζουν την νέα οικονομική πολιτική της Τουρκίας που είναι η συνεργασία με το ξένο κεφάλαιο και η επίτευξη του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής. Οπως κάθε άρχουσα τάξη έτσι και αυτή της οποίας ηγεσία τότε ο Ατατούρκ αρνήθηκε την ύπαρξη του ταξικού διαχωρισμού και της ταξικής πάλης.

Στην περίοδο που ακολούθησε δηλ. τα χρόνια 1923-1939 εμποδίζεται η εξαγωγή κεφαλαίου από τις ιμπεριαλιστικές χώρες εξ αιτίας της οικονομικής κρίσης και της κήρυξης του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Αυτά τα χρόνια οι κυρίαρχες τάξεις της Τουρκίας οργανώνονται με τη δημιουργία επιμελητηρίων εμπορικού, βιομηχανικού και αγροτικού καθώς και με την ίδρυση του «Λαϊκού Κόμματος».

Έτσι αρχίζει μέσα από ένα κλίμα μονοκομματισμού η ανάπτυξη του καπιταλισμού με την υποστήριξη του κράτους και ενάντια στο εργατικό κίνημα. Κυριαρχεί η έννοια του ισόβιου αρχηγού (Κ. Ατατούρκ).

Στα χρόνια που είναι μετά τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο οι ντόπιοι πλούσιοι και οι παλιές άρχουσες τάξεις μετασηματίζονται και η εξέλιξη της γραφειοκρατίας δημιουργεί τους ιδιαιτέρως επιχειρηματίες που σχηματίζουν την συνεργαζόμενη με τους ξένους, αστική τάξη. Αρχίζει και εντείνεται βαθμιαία η εξάρτηση με τις Η.Π.Α.

Το ξένο κεφάλαιο επενδύει στην ελαφρή βιομηχανία που έχει ανάγκη από μισοκατεργασμένα προϊόντα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών. Αυτό το είδος της επένδυσης εμποδίζει τη πραγματική εκβιομηχάνιση της Τουρκίας. Αντίθετα μεγενθύνει τις σχέσεις εξάρτησης με τα μονοπώλια.

Η ισχυροποίηση της ντόπιας αστικής τάξης δημιουργεί την ανάγκη του πολυκομματισμού. Έτσι ένα νέα κόμμα κάνει την εμφάνισή του, το Δημοκρατικό, που αντιπροσωπεύει ακριβώς τους αστούς.

Το 50 το Δημοκρατικό κόμμα κερδίζει τις εκλογές. Αυτό το γεγονός αντιπροσωπεύει τη νίκη της αστικής τάξης πάνω στους δημιουργούς-της δηλ. τους μικροαστικούς και στρατιωτικούς γραφειοκράτες (βλέπε Λαϊκό κόμμα)

Τα χρόνια αυτά παρατηρείται ένας μετασηματισμός του στρατού που ως τώρα γαλουχήθηκε με τις παραδόσεις του και την εθνική εκπαίδευση.

Οι αξιωματικοί εκπαιδεύονται στις αμερικάνικες σχολές και τα αμερικανικά πρότυπα καθιερώνονται παντού.

Η άρχουσα τάξη που πρώτη δημιούργησε τη συμμαχία με τις Η.Π.Α. επιθυμεί γρήγορη αλλαγή του στρατού. Στη συνέχεια θα παρατηρήθουν προσπάθειες ώστε να γίνει ο στρατός ιδιοκτήτης των μέσων παραγωγής.

Με το νόμο 2224 η αστική τάξη ανοίγει τις πόρτες διάπλατα στο ξένο κεφάλαιο.

Στην ίδια περίοδο το κεφάλαιο κτυπά κάθε προσπάθεια ανδρώσης και ενίσχυσης του εργατικού κινή-

ματος με τη τρομοκρατία και την δημιουργία αντιεπαναστατικών συνδικάτων με τη βοήθεια του αμερικάνικου συνδικαλισμού.

Κάτω από την επίβλεψη και τη συμμετοχή των Η.Π.Α. δημιουργούνται οι συνασπισμοί του ΝΑΤΟ και του ΣΕΝΤΟ όπου και κατατάσσεται η Τουρκία η αστική της τάξη.

Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε πράκτορα των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην Μέση Ανατολή.

Μετα την κατάληψη από το Δημοκρατικό Κόμμα της εξουσίας στην περίοδο 50-60 παρατηρείται μια πτώση του βιοτικού επιπέδου της γραφειοκρατίας και του στρατού.

Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε πράκτορα των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην Μέση Ανατολή.

Μετα την κατάληψη από το Δημοκρατικό Κόμμα της εξουσίας στην περίοδο 50-60 παρατηρείται μια πτώση του βιοτικού επιπέδου της γραφειοκρατίας και του στρατού.

Έτσι η Τουρκία μετατρέπεται σε πράκτορα των ιμπεριαλιστικών συμφερόντων στην Μέση Ανατολή.

Το άρθρο αυτό γράφτηκε από συνεργάτη της Σ.Ε. Ασφαλώς δεν αποτελεί μια διεξοδική μελέτη της Τουρκίας και δεν καταπιάνεται με τις προοπτικές του εργατικού κινήματος στη χώρα. Ελπίζουμε ωστόσο να προσφέρει ένα βασικό υλικό για μελέτη και συζήτηση πάνω σ' ένα θέμα που τόσο λίγο ξέρει η κυπριακή νεολαία ενώ ταυτόχρονα είναι τόσο βασικό για κάθε Κύπριο αγωνιστή του κινήματος. Θα εκτιμήσουμε ιδιαίτερα κάθε κρίση πάνω στο κείμενο ή επέκταση της μελέτης της Τουρκίας με άλλα άρθρα για να μπορέσουμε να συγκεντρώσουμε όσο περισσότερο υλικό και απόψεις για μια ολοκληρωμένη ανάλυση και θέση.

προσωρινή. Στην εξουσία επανέρχονται οι γραφειοκράτες.

Ο μοναδικός προοδευτικός νεωτερισμός ήταν το σύνταγμα που έδωσε περιθώρια αγώνα στην εργατική τάξη. Σ' αυτό παρατηρείται ένας σχετικός διαχωρισμός ανάμεσα στην δικαστική, στην εκτελεστική και την νομοθετική εξουσία. Δίπλα στις κλασσικές ελευθερίες παρουσιάζεται ο όρος «Κοινωνικό κράτος» που στην ουσία δημιουργήθηκε με μια προοπτική αντικομμουνιστική.

Εκκινώντας από το κοινωνικό κράτος αναγνωρίζει κοινωνικά και οικονομικά δικαιώματα. Μεταξύ αυτών της ιδιοκτησίας της γης και όσα αφορούν την εργασία (δημιουργία συνδικάτων, απεργία, κ.λ.π.). Αναγνωρίζει το απαραβίαστο των Πανεπιστημίων.

Την ίδια εποχή εμφανίζονται τρία νέα πολιτικά κόμματα που προσπαθούν να αντικαταστήσουν το απαγορευμένο, Δημοκρατικό κόμμα. Αυτά είναι: της Δικαιοσύνης, της Νέας Τουρκίας και το Εργατικό.

Στην ανάπτυξη μετά το 60 ο ιμπεριαλισμός διεκδικεί τις συμμαχίες του και ο στρατός, προσετηριζόμενος το ξένο κεφάλαιο συμβάλει στην συνεργασία που ξεκίνησαν οι άρχουσες τάξεις. Η εμπορευόμενη μικροαστική τάξη των μικρών πόλεων γίνεται ο αντιπρόσωπος των μονοπωλίων: ανόγει γραφεία πώλησης και εντείνει έτσι την συνεργασία με τον ιμπεριαλισμό.

Για πρώτη φορά μετά το 60 η Τουρκία δημιουργεί μια επαναστατική τάξη που επιβάλλεται με την ταξική της συνείδηση και την αντιιμπεριαλιστική-της σκέψη. Τον ίδιο καιρο τα αγροτικά κινήματα παίρνουν μια δυναμική στάση απέναντι στις άρχουσες τάξεις. Ακολουθούν καταλήψεις γαιών σε συνεργασία με τους φοιτητές.

Οι αντιδραστικές δυνάμεις που δεσπόζουν στην πολιτική δομή παίρνουν θέση ενάντια στο σύνταγμα ενώ οι προοδευτικοί και οι σοσιαλιστές το υποστηρίζουν.

Η ταξική πάλη παίρνει διαστάσεις μέρα με την μέρα.

Στα χρόνια αυτά καθιερώνεται στη Τουρκία η προγραμματισμένη οικονομία με 5 ετήσιες προγράμματα λόγω πίεσεων των δανειοδοτριών χωρών.

Ιδρύεται το Κοσούρτιουμ βοήθειας προς την Τουρκία από τις πιο πλούσιες χώρες που δανειοδοτεί τις διάφορες επενδύσεις αφού τις κρίνει συμφέρουσες για το ίδιο πρώτα και μετά για τη Τουρκία.

Έτσι δεν πραγματοποιούνται επενδύσεις στους τομείς όπου θα ήταν ικανές να στερέψουν τη πηγή του είναι τους προς τη Τουρκία.

Η διαδικασία δανεισμού γίνεται σε τρία επίπεδα:

- Με δάνεια μελετών
- Με δάνεια προγράμματος και
- Με την παράταση των παλιών χρεών.

Τα πρώτα χορηγούνται για επενδύσεις σε συγκεκριμένους τομείς κατόπιν συγκατάθεσης της δανειοδότριας χώρας.

εκατ. δολλαρίων.

Στη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου η κατάσταση για τα βιομηχανικά και αγροτικά προϊόντα δεν είναι καθόλου ευνοϊκά.

Ο μειωμένος φόρος για τα λεμόνια και για τα πορτοκάλια δεν παραχρησιάζεται μόνο στην Τουρκία αλλά και σ' άλλα μη μέλη όπως ο Ισραήλ και η Ισπανία.

Όσον αφορά τα υφάσματα το μόνο βιομηχανικό εξαγωγικό προϊόν της Τουρκίας η Ε.Ο.Κ δεν έκανε καμία παραχώρηση.

Όταν στο τέλος της 12ετούς μεταβατικής περιόδου οι φόροι εισαγωγών και εξαγωγών καταργηθούν η αδύνατη εθνική βιομηχανία της Τουρκίας θα καταρρεύσει η χώρα θα κανταντήσει σε πηγή φτηνών πρώτων υλών, προμήθευση φτηνών εργατικών χεριών και σε παράδεισο διακοπών για τους πολίτες των ανεπτυγμένων Ευρωπαϊκών χωρών.

Η τεράστια διαφορά Ε.Ο.Κ. - Τουρκίας είναι καταφανής στο κατά κεφαλή εισόδημα που είναι 2000 δολ. έναντι 321.

Στην ίδια περίοδο η συνωμοσία της μεγαλοαστικής τάξης ενάντια στο Σύνταγμα αυξάνει. Με πληρεξούσιο το Κόμμα της Δικαιοσύνης ενισχύει την εξάρτηση της Τουρκίας από τις Η.Π.Α. Προσπαθεί να τη νομιμοποιήσει με τη κατασκευή αντισυνταγματικών νόμων (ανάλογα και το αντιτρομοκρατικό νομοσχέδιο της «Νέας Δημοκρατίας» του Καραμανλή) και βρίσκει την αντίσταση της νέας εργατικής τάξης, των προοδευτικών διανοουμένων και των αριστερών.

Αντίθετα το κόμμα της Δικαιοσύνης να καταστείλει τον αγώνα του λαού για την υπεράσπιση των συνταγματικών του ελευθεριών οργανώνει την αστυνομία και τους κομάντος και ταυτόχρονα ανέχεται τον εξοπλισμό των συμμοριών της Δεξιάς και την τρομοκρατική τους δράση και στις συγκεντρώσεις και τα συνέδρια του τουρκικού εργατικού κόμματος της, της τουρκικής Ένωσης Διδασκάλων, της Συνομοσπονδίας Προοδευτικών Εργατικών Ενώσεων και του Προοδευτικού Εργατικού Οργανισμού Ανατολικής Μικρας Ασίας.

Τα χρόνια αυτά οι στρατιωτικοί συνεχίζουν να παίζουν σημαντικό ρόλο. Οι άρχοντες του Επιτελείου συμμετέχουν στο Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας από όπου επεμβαίνουν στην λειτουργία της κυβέρνησης και του κοινοβουλίου.

Οι αξιωματικοί ιδρύουν το Ταμείο Αλληλοβοήθειας των Ενόπλων Δυνάμεων. Σκοπός τους οι επενδύσεις σε διάφορους τομείς της οικονομίας και ιδιαίτερα στη πολεμική βιομηχανία.

Ακολουθεί η πρώτη σύγκρουση στρατού -εργατών τον Ιούνιο του 70. Οι οικονομικοί λόγοι είναι ξεκάθαρα στην πράξη αυτή. Οι στρατιωτικοί προσπαθούν να κτυπήσουν τον αγώνα των εργατών για καλύτερους όρους δουλειάς γιατί πολλοί απ' αυτούς τους εργάτες δουλεύουν σ' εργοστάσια που ανήκουν στο Τ.Α.Ε.Δ.

Οι δεσμοί των ενόπλων δυνάμεων με το κεφάλαιο δεν περιορίζονται στο Τ.Α.Ε.Δ. Και το ναυτικό με την «Ναυτική Ένωση» η αεροπορία με το «Ίδρυμα για την ανάπτυξη της Αεροπορίας» συνεργάζονται με τους μεγαλοαστούς. Σκοπός των ενώσεων ήταν να δημιουργήσουν μια πολεμική βιομηχανία για να εισχύσουν το στρατό και να προσφέρουν κέρδη στους βιομηχάνους κάτι παρόμοιο, που χρησιμοποίησε ο Χίτλερ. Έτσι δημιουργήθηκε ένα πραγματικό «στρατιωτικοβιομηχανικό» σύμπλεγμα.

Στις 12 του Μάρτη του 71 στρατιωτικοί σε συνεργασία με πράκτορες της C.I.A. συνέτελεσαν στο στρατιωτικό πραξικόπημα που έγινε η αφορμή στη χώρα «κοινοβουλευτικής δικτατορίας». Το κίνημα γίνθηκε από τους μεγαλοαστούς τους νεοκεφαλαιοποιηθέντες στρατιωτικούς και τον αμερικανικό ιμπεριαλισμό ενάντια κύρια στην εργατική τάξη που αναπτυσσόταν και κατά δεύτερο λόγο στους γραφειοκράτες που κρατούσαν τότε.

συνέχεια στην 7η

ΟΙ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ απειλούν ΤΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

και απαιτούν περισσότερη κυβερνητική συμπαράσταση.

Η οικονομία μας σήμερα βρίσκεται σε μια κρίση που όλο και χειροτερεύει. Αντιμετωπίζει σοβαρές πληθωριστικές πιέσεις και τεράστια ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο του ισοζυγίου πληρωμών. Όλα αυτά και άλλα σοβαρά οικονομικά συμπτώματα, είναι συνέπεια της συγκεκριμένης παραγωγικής δομής της κυπριακής οικονομίας καθώς και της οικονομικής πολιτικής που ακολουθήθηκε και ακολουθείται μετά την εισβολή.

Στην κρίση αυτή, θίγονται τα συμφέροντα όλων των οικονομικών ομάδων και εντείνονται οι αντιθέσεις μεταξύ τους. Η κεφαλαιοκρατική τάξη για να διατηρήσει τα κέρδη της σε επίπεδα, που για αυτήν είναι επιτρεπτά και για να προετοιμασθεί για την επόμενη άνοδο της οικονομίας, αναπόφευκτα είναι αναγκασμένη να μειώσει ακόμα περισσότερο το βιοτικό επίπεδο των μαζών. Στο έργο της, αυτό χρειάζεται απαραίτητα και την ενεργή βοήθεια της κυβέρνησης. Ένα γενικό χαρακτηριστικό οικονομικών κρίσεων σ' όλες τις καπιταλιστικές χώρες είναι η συνεργασία εργοδοτών - κυβέρνησης στην εισαγωγή αντι-εργατικών μέτρων που θα βοηθήσουν το σύστημα να ξεπεράσει το αδιέξοδο στο οποίο το ίδιο έχει οδηγηθεί. Κρίνοντας, από τις πρόσφατες ομιλίες του Υπουργού Εργασίας και του Προέδρου της Ομοσπονδίας Εργοδοτών Κύπρου, το μέτωπο, εργοδοτών - κυβέρνησης έχει τώρα σφικτά σχηματιστεί και σύντομα θα ακολουθήσουν τα διάφορα αντιλαϊκά μέτρα που σκοπός του είναι να εφαρμοστεί που φημολογούνται από καιρο. Κύριος στόχος είναι ο περιορισμός των μεροκαμάτων και η εκμύχλιση από τα λαϊκά στρώματα περισσότερο ποσοστό του εισοδήματος των.

Κλασικό πρότυπο της σημερινής σκέψης και των συμφερόντων της Κυπριακής κεφαλαιοκρατικής τάξης είναι η ομιλία του Ρένου Σολομίδη, προέδρου της ομοσπονδίας εργοδοτών Κύπρου που έγινε πρόσφατα στην Ετήσια Γενική Συνέλευση της ομοσπονδίας. Ο κ. Σολομίδης άξιες του τίτλου του, παρουσίασε μια θεωρητική δικαιολόγηση της ταξικής εκμετάλλευσης απειλώντας ταυτόχρονα τους εργαζομένους και την Κυβέρνηση σε περίπτωση που θα διστάσει να πάρει τα μέτρα που κατά την άποψη του χρειάζονται σήμερα.

Ο κύριος Σολομίδης μπήκε σε μεγάλο κόπο και μόχθο να εξηγήσει στην αρχή της ομιλίας του μια καταστατική τροποποίηση της Ομοσπονδίας που αναφέρει στα λέξη «η Ο.Ε.Κ. θα προσπαθεί και πράξει τις αρχές της ελεύθερης κοινωνίας και της ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας χωρίς, εν τούτοις, να ανήκει ή να υποστηρίζει οιονδή-

ποτε συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα». Συνεχίζοντας, εξήγησε πως η προσήλωση των εργοδοτών στην ελεύθερη οικονομία και την ιδιωτική πρωτοβουλία δεν περιλαμβάνει την ασυδοσία και αισχροκέρδεια και πως οι εργοδότες αντιλαμβάνονται και την ανάγκη κάποιας κρατικής οικονομικής εξουσίας ώστε κατά βάση να παραμένει και να τίθεται η ελεύθερη και ανταγωνιστική οικονομία, η οικονομία της αγοράς, στην υπηρεσία του συνόλου. «Ο ανταγωνισμός παραμένει το πιο έντονο κίνητρο για να δώσει ο καθένας τον καλύτερο εαυτό του» λέγει ο κύριος Σολομίδης και «Σε μια ανθρωποκεντρική κοινωνία όπως είναι η δική μας το κράτος προστατεύει, καλλιεργεί, ενισχύει και προωθεί την δημιουργική δραστηριότητα του ανθρώπου και δεν φρουρεί μόνο τον Νόμο αλλά περιφρουρεί και το σύστημα της ιδιωτικής επιχειρηματικής και του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Σκοπός μας αναφέροντας αυτο

το μέρος της ομιλίας του κύριου Σολομίδη δεν είναι να αποδείξουμε της αντιθέσεις που υπάρχουν στη θεωρητική αντίληψη του. Δεν χρειάζεται. Σημασία έχουν όλα αυτά σε σχέση με το κράτος. Η εργοδοτική τάξη τονίζει στην κυβέρνηση πως δεν θα ανεχτεί οποιονδήποτε κρατικό παρεμβατισμό που θα θίγει τα συμφέροντα της στην προσπάθεια των αρχών να αντιμετωπίσουν την οικονομική κρίση. Με θετικό κρατικό παρεμβατισμό η εργοδοτική τάξη εννοεί οτιδήποτε ενισχύει τον ταξικό χαρακτήρα της κοινωνίας. Καλείται η κυβέρνηση να συνεχίσει το θεσμο των επενδυτικών και φορολογικών κινήτρων δικαιολογώντας τα σαν συμπλήρωμα των μέτρων για καταναλωτικά αντικείμενα και αναγκαία λόγω των «αντικειμενικών και ψυχολογικών» δυσκολιών που αντιμετωπίζει η επιχειρηματική, τάξη μιας μικρής χώρας με ξένο κατοχικό στρατό στο έδαφος της. Οι εργοδότες ζητούν φορολογικές απαλλαγές (κοιτάζοντας με ζήλια προς την εκκλησία και τον συνεργατικό τομέα) και ζητούν όπως η κυβέρνηση φορολογήσει αλλά στρώματα, ειδικά μισθωτών που ασκούν και άλλα επαγγέλματα, για να εξεύρει πόρους περισσότερους απ' ό,τι θα απωλέσει με την ελάττωση της φορολογίας των μεγάλων επιχειρηματιών. Η κύρια πηγή της πολυτελούς ζήτησης και υπερκατανάλωσης, κατά τον κύριο Σολομίδη δεν είναι τα «μυθικά υπερκέρδη, όπως έγινε της μόδας να δικαιολογείται η αντι-οικονομική και αντι-κοινωνική συμπεριφορά μεγάλη μάζα λαού μας».

Κατά τον πρόεδρο της Ομοσπονδίας Εργοδοτών η σημερινή οικονομική κρίση ωφείλεται σε μεγάλο μέρος στην υπερβάλλουσα ζήτηση από της μάζες και τα ημερομίσθια που ανέρχονται καθημερινώς. Γνωρίζει αλλά δεν τονίζει τους πραγματικούς λόγους για την κρίση. Είναι το ίδιο το ελεύθερο επιχειρηματικό σύστημα ενισχυμένο με την οικονομική πολιτική του κράτους που αναπόφευκτα έφερε την κρίση. Ο περιορισμός των μισθών, μέχρις ότου με την βοήθεια του κράτους, η επιχειρηματική τάξη επιτύχει την αλλαγή στην παραγωγική δομή της οικονομίας που χρειάζεται θεωρείται μεγίστης σημασίας. Για αυτό και χρησιμοποιείται και η συνθηματική πλέον απειλή προς τους εργαζομένους πως αυξήσεις των μισθών πάνω από τα όρια ασφαλείας

(δηλαδή που να θέτουν σε κίνδυνο το κέρδη) θα έχουν σαν αποτέλεσμα την επίδειξη του πληρωρισμού, την μεγάλη ανεργία και την συρρίκνωση του εργατικού εισοδήματος. Μόνο με το να συγκρατηθούν οι εργατικές ενώσεις σε αυξήσεις των αμοιβών τους μικρότερες ακόμη και από την ύψωση του κόστους της ζωής θα συμβάλουν στην καλύτερη προώθηση των συμφερόντων τους!

Αυτά και άλλα λέχθηκαν στην ομιλία του κύριου Σολομίδη.

Από κυβερνητική πλευρά σαν αντιπροσωπευτική άποψη πάνω στο όλο θέμα, δεν έχουμε παρά να προσθέσουμε τις σκανδαλώδεις εισηγήσεις προς τους εργοδότες στην ίδια συνέλευση από τον υπουργό Εργασίας, ο οποίος είπε:

«Σε ότι αφορά τους εργοδότες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν η ομοσπονδία θα μπορούσε να μελετήσει τρόπους για την εφαρμογή των ακόλουθων μέτρων: (i) τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων που να προνοούν επιβολή κυρώσεων εναντίον εκείνων που τις παραβιάζουν (ii) τη διαμόρφωση και

υλοποίηση μιας κοινής εργοδοτικής πολιτικής πάνω σε ζωτικά εργατικά θέματα (iii) τη μεγαλύτερη αλληλεγγύη και πειθαρχία μεταξύ των εργοδοτών - μελών της (iv) την προστασία των μελών της με συγκεκριμένο τρόπο από αυθαίρετες και αδικαιολόγητες ενέργειες των εργατών και των οργανώσεων τους (v) τη δημιουργία ισχυρού μετώπου έναντι των εργατών και της κυβέρνησης και (vi) την προαγωγή θετικών διοικητικών, νομοθετικών και άλλων μέτρων τα οποία να εξυπηρετούν τόσο τα συμφέροντα των μελών τους, όσο και τα συμφέροντα της κοινωνίας της οποίας αποτελούν αναπόσπαστο μέρος».

Οι δυο ομιλίες, του προέδρου της ομοσπονδίας και του Υπουργού Εργασίας, είναι πολύ ενδειχτικές του κλίματος που επικρατεί σήμερα και των μέτρων που θα εφαρμοσθούν. Οι εργαζόμενοι και οι οργανώσεις τους πρέπει να αντιδράσουν δυναμικά σ' αυτές τις προσπάθειες, ειδικά από μερούς της κυβέρνησης. Δεν μπορούν να υποστούν περαιτέρω θυσίες, και πρέπει να ετοιμασθούν για να αντιμετωπίσουν το μέλλον.

Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ συνέχεια από την 6η σελίδα

Από την μέρα αυτή επιβάλλεται στην δικτατορία και αρχίζει η καταπολέμηση του εργατικού και του αντιιμπεριαλιστικού κινήματος. Το Τουρκικό Εργατικό Κόμμα και τα Συνδικάτα καθώς κι όλες οι προοδευτικές οργανώσεις μπαίνουν στην «παρανομία».

Το σύνταγμα του 61 καταργείται. Ο στρατιωτικός νόμος εφαρμόζεται μ' όλη του την αγριότητα. Ακολουθούν διωγμοί ενάντια σε κάθε αγωνιστικό στοιχείο (κομμουνιστές, κούρδους, φοιτητές κ.λ.π.).

Την ουσιαστική διακυβέρνηση της χώρας αναλαμβάνουν οι αρχηγοί των επιτελείων και οι έκτακτοι στρατιωτικοί διοικητές.

Η αστυνομία και ο στρατός πυροβολούν κάθε ύποπτο. Χιλιάδες άτομα φυλακίζονται, βασανίζονται και στέλλονται στην εξορία.

Η μεγαλύτερη κεφαλαιοκράτη τον Β. Κοτς εκφράζει την ικανοποίησή της μπροστά στο πρόγραμμα της νέας «κυβέρνησης».

Στο 1974 όταν οι εργάτες, και οι φοιτητές κατεβαίνουν ξανά μαχη-

τικά στους δρόμους τότε μόνο οι στρατιωτικοί «δίδουν» τη διακυβέρνηση στους πολιτικούς.

Η κυβέρνηση Ετζεβίτ, που αναλαμβάνει πραγματοποιεί την εισβολή στην Κύπρο. Το κομμουνιστικό Κόμμα Τουρκίας καλεί τον λαό να αντισταθεί στην ιμπεριαλιστική πολιτική της κυβέρνησης των αστών.

Στην σημερινή Τουρκία η κατάσταση έχει αλλάξει αρκετά. Έχουν δοθεί μερικά δικαιώματα στον τουρκικό λαό όπως είναι η νομιμότητα των αριστερών κομμάτων (πλην του Κ.Κ.Τ.) και το δικαίωμα ίδρυσης συνδικάτων (προσπαθεία προσεταιρισμού των εργατικών και προοδευτικών μαζών). Η τρομοκρατία της Δεξιάς υπάρχει παράδειγμα η σφαγή της Πρωτομαγιάς του 77 των εργατών στην Πλάτεια Ταξίμ της Κων/πόλης καθώς και οι καθημερινί φόντοι από τις φασιστικές ομάδες του Τουρκίας.

Το εργατικό κίνημα είναι ανεβασμένο και σ' αυτό στηρίζει η Τουρκία κάθε δυνατότητα προοδευτικής αλλαγής.

Γράμμα από το δάσκαλο Μεσεβρινο

συνέχεια από την 1η σελίδα

δεν μπορεί έφκολα να ξεφύγει από την παράδοση της ιστορικής ορθογραφίας. Τις μικρές, λοιπόν, τυχαίες αβλεψίες δεν τις λογαριάζουμε τώρα. Δεν μπορούμε όμως να μη λάβουμε υπόψη τις διαφορές τονισμού ή γραφής, που υπάρχουν ανάμεσα στα διάφορα κείμενα. Αφτες πρέπει να λείψουν. Το πείραμα πρέπει να γίνει υπέφθυνα, αν θέλουμε να έχει αξία και να συντελέσει θετικά στην καθιέρωση του μονοτονικού συστήματος.

Για το σκοπό αυτό νομίζω, ότι έχω υποχρέωση, να διατυπώσω ορισμένες παρατηρήσεις, με την ελπίδα ότι θα σας είναι χρήσιμες.

1. Προσωπικά εκτιμώ την απόφασή-σας, να αφαιρέσετε τον τόνο της λήγουσας, τονίζοντας μόνο την προπαραλήγουσα και την παραλήγουσα των υπερμονοσύλλαβων λέξεων. Πρώτος ο Πάλλης χρησιμοποίησε το σύστημα αυτό και τον ακολούθησε ο Ελισαίος Γιανίδης και αργότερα ο Ν.Καζαντζάκης. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης φάνηκε δισταχτικό στο σημείο αυτό.

2. Η χρήση του συνδετικού (-), που ενώνει τις χητητικές αντωνυμίες (μου, σου, του, της, μας, σας, τους) με την προηγούμενη λέξη, είναι απαραίτητη. Χάρη στο συνδετικό αποφεύγουμε τον τονισμό των αδύνατων προσωπικών αντωνυμιών και κάθε σύγχυση, που είναι δυνατό να προκύψει:

ο πατέρας-μου μου αγόρασε ένα βιβλίο,
οι αδελφοί-μας μας έγραψαν από τη Ρώμη.

3. Ο τόνος του εγκλιτικού πρέπει να σημειώνεται, όσες φορές προφέρεται: η υπόθεσή-σου

(όχι η υπόθεση-σου), οι σύμμαχοί-τους, σήκωσέ-το, άφησέ-μας. (Στα δύο τελεφταία παραδείγματα έχουμε εγκλιτικούς τύπους της προσωπικής αντωνυμίας, που ενώνονται με συνδετικό, όπως οι χητητικές αντωνυμίες). Αυτό είναι αρχαίο φωνητικό φαινόμενο, που ζει ως σήμερα στη λαλιά-μας.

4. Ανάγκη να σημειώνουμε το φαινόμενο της αφαίρεσης: από-να (όχι απόνα), μού-χει (όχι μούχει) κλπ.

5. Τέλος, απαραίτητο είναι να ακολουθήσουμε ενιαίο κανόνα γραφής και όσο αφορά τους συνδυασμούς αυ και ευ. Η φωνητική γραφή των συνδυασμών αυτών επιβάλλεται από το αίτημα της ορθογραφικής απλοποίησης και η προσπάθειά-σας να πατήσετε στ'αχνάρια του Βηλαρα, που πρώτος την εφάρμοσε, με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο. Το ζήτημα αυτό πρέπει να μας απασχολήσει με όλη τη σοβαρότητα. Δεν έχουμε το δικαίωμα να πειραματιζόμαστε σε τρόπο που να προκαλούμε σύγχυση στους αναγνώστες. Η ταπεινή-μου γνώμη είναι να υπερνικήσετε κάθε δισταγμο και να εφαρμόσετε τη φωνητική γραφή των συνδυασμών αυτών σε όλα τα γραφτά της "Σοσιαλιστικής Εκφρασης".

Εφχουμαι, ο αγώνας-σας να δώσει τους καρπούς, που όλοι προσδοκούμε.

Μεσεβρινο

Μάλμϋ, Δεκέμβρης 1978.

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚ/ΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΞΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

«Η μεγάλη αλήθεια της εποχής μας είναι ότι η ήπειρος μας βουλιάζει στην βαρβαρότητα επειδή προσπαθούν να διατηρήσουν με τη βία τις σχέσεις ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής.

Τι ωφελει να γράφει κανείς κάτι θαραλέο απ' όπου να βγαίνει πως η κατάσταση που βρισκόμαστε είναι βάρβαρη (που είναι αλήθεια) αν δεν φαίνεται ξεκάθαρα για πιο λόγο φτάσαμε σ' αυτή την κατάσταση;

Πρέπει να πούμε ότι τα βασανιστήρια γίνονται για να διατηρηθούν οι σχέσεις ιδιοκτησίας. Φυσικά λέγοντας το αυτο χάνουμε πολλούς φίλους που είναι αντίθετοι στα βασανιστήρια γιατί πιστεύουν πως οι σχέσεις ιδιοκτησίας θα μπορούσαν να διατηρηθούν και χωρίς αυτά (που δεν είναι αλήθεια).

Πρέπει να πούμε την αλήθεια για τις βάρβαρες συνθήκες στη χώρα μας για να μπορέσει να γίνει αυτό που θα τις εξαφανίσει, δηλαδή αυτο που θα αλλάξει τις σχέσεις ιδιοκτησίας».

ΜΠΕΡΤΟΛΤ ΜΠΡΕΧΤ από το άρθρο του «πέντε δυσκολίες για να γράφει κανείς την αλήθεια» 1935.

προνόμια της. Γι' αυτούς τους συγκεκριμένους οικονομικούς πολιτικούς κοινωνικούς λόγους παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και είναι δειλο και ταυτόχρονα ανώφελο να χτυπάς την παραβίαση τους χωρίς να αναφέρεις γιατί παραβιάζονται, χωρίς να χτυπάς τα συμφέροντα που οδηγούν στη βαρβαρότητα.

Φυσικά σε μερικές χώρες παραβιάζονται λιγώτερο και σε άλλες περισσότερο. Ομως κανένας δεν πρέπει να ναι στη χώρα του σίγουρος ότι δεν θαρθεί ο φασισμός και τα βασανιστήρια γιατί είναι φιλελεύθερη με παλιά δημοκρατική παράδοση κ.λ.π.

Αυτοί που είναι αντίπαλοι του φασισμού χωρίς να ναι αντίπαλοι του καπιταλισμού, αυτοί που παραπονούνται για την βαρβαρότητα που έχει τάχα αιτία την βαρβαρότητα την ίδια, μοιάζουν μ' ανθρώπους που θέλουν το μερτικό τους απ' το αρνι χωρίς όμως να σφαχτεί το αρνι. Θέλουν να φάνε το κρέας, να μην δουν όμως τα αίματα. Αυτοί θα ικανοποιηθούν αν ο χασάπης πλύνει τα χέρια του προτού φέρι το κρέας στο τραπέζι. Δεν είναι κατα των σχέσεων ιδιοκτησίας που προκαλούν την βαρβαρότητα, παραμόναχα κατά της βαρβαρότητας, υψώνουν τη φωνή εναντίον της, κι' αυτό το κάνουν από χώρες όπου κυριαρχούν οι ίδιες σχέ-

σεις ιδιοκτησίας όπου όμως οι χασάπηδες πλένουν ακόμα τα χέρια τους προτού φέρουν το κρέας στο τραπέζι».

Γιατί μόνο σε μια σοσιαλιστική κοινωνία που τα μέσα παραγωγής θα είναι κάτω από τον άμεσο και απόλυτο έλεγχο των εργαζομένων, όπου θα έχει εξαλειφθεί πλήρως η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο θα μπορέσει να υπάρξει απόλυτος σεβασμός όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα μπορέσει να γίνει η ολόπλευρη ανάπτυξη της ανθρωπίνης προσωπικότητας που είναι αναφαίρετο δικαίωμα κάθε ανθρώπου που γενιέται στη γη.

Και στη Κύπρο επώθησαν πολλά αυτές τις μέρες με την ευκαιρία των 30 χρόνων από την υπογραφή της διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του καταστατικού χάρτη των Ενωμένων Εθνών.

Ενδοσχολικές γιορτές στα γυμνάσια, ψηφίσματα σωματείων και οργανώσεων, ομιλίες κυβερνητικών εκπροσώπων και υπουργών, η τηλεόραση και το ραδιόφωνο να αναφέρονται συνέχεια σ' αυτά.

Κανένας όμως δεν μίλησε για πιο λόγο καταπατούνται έστω κι, αυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα που διακήρυξε ο οργανισμός των Ενωμένων Εθνών. (Γιατί δεν είναι πλήρη ούτε και σωστά για την εργατική τάξη και τους εργαζόμενους τα ανθρώπινα δικαιώματα του καταστατικού χάρτη του Ο.Ε.Ε. αφού μιλούν για ιδιοκτησία και στηρίζονται σ' αυτή πράγμα που εξυπακούει το δικαίωμα αγοράς και πώλησης της εργατικής δύναμης δηλαδή την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο).

Εστω όμως και γι' αυτά τα ανθρώπινα δικαιώματα της διακήρυξης των Ενωμένων Εθνών οι ομιλητές μίλησαν για τους παραβιαστές τους σαν να ήταν άνθρωποι και καταστάσεις οι οποίες φέρονται και καθοδηγούνται από μυστηριώδεις και δαιμονικές δυνάμεις της ανθρωπίνης ψυχής που τους οδηγούν στη βαρβαρότητα στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στα βασανιστήρια των αντιπάλων τους. Ομως τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται η ανθρωπότητα στενάζει κάτω από τα βασανιστήρια την κατάπιση και την έλλειψη των στοιχειοδέστερων ανθρωπίνων δικαιωμάτων από κάτι που είναι ξεκάθαρο και απλο. Οι παραβιαστές και οι καταπιεστές θέλουν να διατηρήσουν τις καπιταλιστικές σχέσεις ιδιοκτησίας στα μέσα παραγωγής, να συσσωρεύσουν τα κέρδη τους από την εκμετάλλευση των εργαζομένων. Σε άλλες χώρες παραβιάζονται από την ανάγκη μιας γραφειοκρατικής κάστας που είναι πάνω από την εργατική τάξη της χώρας της για να διατηρήσει τα

Ορισμένες χώρες είναι σε θέση να κρατήσουν τις σχέσεις ιδιοκτησίας τους με λιγώτερα βίαια μέσα για την ώρα απ' ότι άλλες.

Ο καπιταλισμός όταν κινδυνεύει χρησιμοποιεί τον φασισμό και την πιο στεγνή καταπίεση ενώ όταν είναι σίγουρος παραβιάζει τα ανθρώπινα δικαιώματα με τρόπο που είναι λιγώτερο ορατός.

Όταν δει ότι το εργατικό κίνημα στην πορεία του για πλήρη κοινωνική και πολιτική ελευθερία γίνει αρκετά δυνατό δεν θα διστάσει ο καπιταλισμός να φτάσει στο τελευταίο σκαλί της βαρβαρότητας για να υπερασπίσει τα συμφέροντα του.

Λέει γι' αυτό το θέμα ο Μπρέχτ στο ίδιο άρθρο:

«Πως λοιπόν τώρα να πει κάποιος αντίπαλος του φασισμού την αλήθεια για το φασισμό όταν δεν θέλει να πει τίποτα για το καπιταλισμό που τον προκαλεί;

αγοραζετε
τη
σοσιαλιστική
εκφραση

σοσιαλιστική
εκφραση

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικό 24 φύλλα 2000 μίλς

Εξωτερικό 24 φύλλα 2500 μίλς

Τιμή φύλλου 50 μίλς

Οι επιταγές στο λογαριασμό

05-8-00 4572 Λαϊκή Τράπεζα

Κύπρου Λευκωσία

Η Σοσιαλιστική Έκφραση θα

διατείνεται στα Γραφεία της

Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ

Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 23

Λευκωσία ή για συνδρομές

T.K. 1064 Λευκωσία